

Remiss – ”Boverkets förslag till föreskrifter om tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga i byggnader”

Förslag till beslut

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden överlämnar synpunkter över remissen ”Boverkets förslag till föreskrifter om tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga i byggnader” till kommunstyrelsen i enlighet med bilaga 2 till tjänsteskrivelsen daterad den 9 juni 2023.

Sammanfattning av ärendet

Boverket har gett Nacka kommun möjlighet att yttra sig över sitt förslag till ”föreskrifter om tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga i byggnader”.

De nya föreskrifterna föreslås träda i kraft den 1 juli 2024. De nuvarande föreskrifterna och allmänna råden upphör då att gälla och ersätts med nya föreskrifter och allmänna råd. Boverket föreslår att den nya författningen ska ha en övergångstid om ett år.

Förslaget till nya föreskrifter bygger på en ny regelmodell för Boverkets byggregler. Målet för Boverkets regelarbete är att författningsförslaget ska ha en tydlig struktur där krav ställs på funktion.

Ärendet

Ärendets beredning

Boverket har gett Nacka kommun möjlighet att svara på en remiss om förslag till föreskrifter om tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga i byggnader. Boverkets förslag på föreskrifter är ute på remiss till och med den 25 augusti 2023. Miljö- och stadsbyggnadsnämnden tar fram förslag på synpunkter som överlämnas till kommunstyrelsen.

Utredningens förslag i korthet

Boverket har tagit fram ett förslag på nya föreskrifter gällande tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga i byggnader. Förslaget till nya föreskrifterna bygger på en ny regelmodell för Boverkets byggregler och består av fyra kapitel:

- Kapitel 1 innehåller övergripande bestämmelser om bland annat tillämpningsområdet, byggprodukter och material, projektering och utförande, ändring av byggnad samt kontroll.
- Kapitel 2 innehåller bestämmelser om utformningskrav vid uppförande av nya byggnader.
- Kapitel 3 innehåller bestämmelser om tekniska egenskapskrav vid uppförande av nya byggnader.
- Kapitel 4 innehåller bestämmelser om krav vid ändring av byggnader. Bestämmelserna reglerar bland annat hur anpassning och avsteg från kraven i kapitel 2 och 3 får göras vid ändring av byggnader. Även vilka krav på tillgänglighet och användbarhet som ställs vid tillbyggnad av en- och tvåbostadshus i markplanet regleras. Samt när en tillgänglig och användbar hiss eller annan lyftanordning ska installeras, om sådan saknas vid vissa ändringar av flerbostadshus med fler än två våningar.

Målet för Boverkets regelarbete är att författningsförslaget ska ha en tydlig struktur där krav ställs på funktion. Författningsförslaget formuleras som teknik- och materialneutrala verifierbara funktionskrav. När föreskrifterna uttrycks som funktionskrav, utan den begränsning som de allmänna rådets normerande roll kan innebära, tydliggörs det att byggherrar har frihet att föreslå egna lösningar som uppfyller föreskrifterna. Därigenom främjas kostnadseffektiva lösningar och nytänkande som på längre sikt kan bidra till att förbättra produktiviteten och pressa byggkostnaderna.

Miljö- och stadsbyggnadsnämndens bedömning samt förslag på synpunkter

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden ställer sig positiva till Boverkets förslag till föreskrifter. Miljö- och stadsbyggnadsnämnden delar uppfattningen att de allmänna råden som finns i Boverkets byggregler idag tillämpas mer som krav än rådgivande. Detta gör att de allmänna råden lätt förväxlas med föreskrifterna om de funktionskrav som är de faktiska lagstadgade kraven. Att ta bort de allmänna råden och skapa en ny regelmodell för föreskrifterna ökar möjligheten till innovativa och kostnadseffektiva lösningar som uppfyller funktionskraven.

Samtidigt som Miljö- och stadsbyggnadsnämnden ställer sig positiv till ett regelverk som är mindre detaljstyrkt så är det viktigt att tydliggöra de mått och dimensioner som bedöms nödvändiga för att funktionskraven ska uppfyllas. Miljö- och stadsbyggnadsnämnden anser därför att det är positivt att Boverkets förslag på föreskrifter innehåller ett avsnitt som tydliggör kraven på mått för dimensionering. Detta gör att tolkningarna blir mindre godtyckliga och det underlättar för byggherrar ha vissa föreskrivna mått att förhålla sig till. Om ett dimensionerande mått bedöms vara en förutsättning för att funktionskravet ska kunna uppfyllas så är det positivt att det lyfts som en föreskrift och inte enbart anges som ett vägledande allmänt råd. Detta bidrar till en tydligare lagstiftning.

Vidare ser Miljö- och stadsbyggnadsnämnden positivt på att författningsförslaget stärker kraven på projektering och utförande samt kraven på byggherrens kontroller. Detta gör att det blir tydligare för byggherrarna vilka krav som förväntas. Det underlättar även för kommunerna att kunna ställa relevanta krav på att projekteringen och utförande genomförs fackmässigt då byggherrens ansvar blir tydligare.

Ekonomiska konsekvenser

Boverkets föreskrifter kommer att få ekonomiska konsekvenser för kommunen och verksamheten då det kommer att ställas krav på kompetenshöjning genom utbildningar och politiker och tjänstemän.

Det är rimligt att anta att de nya föreskrifterna även initialt kommer att påverka i verksamheten då bedömningarna förväntas bli svårare och orsaka längre handläggningstider.

Konsekvenser för barn

Förslaget till beslut bedöms inte medföra några konsekvenser för barn.

Handlingar i ärendet

1. Tjänsteskrivelse, daterad den 9 juni 2023
2. Miljö- och stadsbyggnadsnämndens förslag på synpunkter, daterad den 9 juni 2023
3. Boverkets förslag till föreskrifter om tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga i byggnader

Charlotte Persson
Klimat- och miljödirektör
Stadsledningskontoret

Johan Hausmann
Gruppchef genomförande och tillsyn
Bygglovsenheten